

Vårdsätra Villaägareförening 80 år – en resa genom protokollen på 5 minuter

Vårdsätra är gammal bygd och troligen har marken använts av människor ända sedan den steg ur havet. Vårdsätra gård har utnyttjats för jordbruk åtminstone sedan 1300-talet men 1889 inleddes på många sätt en ny era då den första sommarvillan Ekolsnäs byggdes. 1933 står den nya Vårdsättravägen klar och i och med det så bestämde markägaren Uppsala universitet att börja stycka av tomter för sommarbebyggelse. Under 1930-talets slut började sålunda allt fler söka sig ut till Vårdsätra och behovet av dricksvatten, bad- och båtplatser ökade. För att bättre kunna ta tillvara de boendes intressen bildades 1937 Vårdsätra Villaägareförening (VVF) och dess förste styrelseordförande hette Sam Nybom. Årsmöten hölls i början på söndagar under sommarperioden då alla medlemmar hunnit flytta ut.

Under många år var dricksvattenförsörjningen troligen den viktigaste uppgiften för VVF att hantera när området fick fler invånare. Frågan belyses i nästan alla styrelseprotokoll fram till att området fick kommunalt vatten och avlopp i slutet av 1980-talet. Innan dess var man beroende av egna gemensamma brunnar vars vattenkvalitet och kapacitet varierade och tillståndet var särskilt besvärligt under torra somrar. För att underlätta situationen kompletterades färskvattnet i början av 1970-talet med det sjövattnensystem som än idag fungerar som ett välkommet tillskott för bevattning av våra trädgårdar.

1941 stod en bad- och båtplats klar öster om Ekolsnäs och något senare anlades även en lekplats i närheten. Vid badet ordnades under 1940- och 50-talen simskola för områdets barn. 1953 ställs dock simskolan in då en paratyfusedepidemi orsakar badförbud hela sommaren.

Under 1960-talet börjar man intressera sig för fotbollsplanen och funderar på att göra i ordning den. Man sänder bl.a. 1963 en önskan in till kommunen om att hålla planen fri från bebyggelse. Upprustningsplanerna går lite trögt men 1978 finns antecknat att man nu renoverat fotbollsplanen. Numera utgör fotbollsplanen, tillhörande lekplats och boulebana en central del i byn.

Vid årsmötet 1950 påbörjas diskussionen om gatubelysning och 1955 ordnas belysning på Slånvägen, Klintvägen, Vårdsättravägen samt delar av Lövängsvägen. Belysning tillkommer sedan stegvis på övriga vägar och så småningom även till Graneberg.

I november 1969 kallas medlemmarna till informationsmöte på Stadsarkitektkontoret. Stadsdelen Gottsunda är under planering och då vill man att Vårdsätra ska ingå i detta. 1978 informeras om ny planlösning för Vårdsätra som väsentligen överensstämmer med den då aktuella. Den senaste detaljplanen för området vann laga kraft 2015.

1970 bildas en naturvårdskommitté som bl.a. arbetar med ris- och slyröjning i området. Man försöker också få hjälp av universitetet att göra det samma i skogen. Denna typ av röjning har även under senare år utförts av medlemmar i föreningen.

Lite annat smått och gott från protokollen

Fram t.o.m. 1960-tal har alla medlemmar titlar såsom Herr, Fru, Köpman, Byggnadsingenjör, Doktorinna ...

Vid årsmötet 1938 diskuterades post- och mjölkdistribution (få var bilburna) och särskilt senare under kriget var det problem att få springpojkar för att hjälpa till med detta.

Vid årsmötet 1949 får styrelsen får i uppdrag att ordna midsommarfirande (med dansbana) och kräftsexa. I början ordnade man själva kräftkalas men 1956 gick det av stapeln på Skarholmen för att *"bespara husmödrarna ytterligare besvär"*. 20-årsminnet av föreningens bildande hålls även det på Skarholmen 1957.

Både midsommar- och kräftkalas har förekommit av och till under åren men kan väl sägas att på senare år ha ersatts av familjefesten Vårdsättradagen som ordnas i början av juni. Vårdsättradagen liksom Valborgsfirande arrangeras i samarbete med Vårdsätra idrottsförening vilken bildades 1971. Föreningslivet har även kompletterats med Wardsaetra och Gutasunds hembygdsförening som bildades 1998.

Tänkvärt:

Då en medlem vid årsmötet 1951 begärt utträde ur föreningen diskuterades att alla som köper en tomt i området bör tillhöra VVF. Som anledning gavs att:
"föreningens arbete kommer alla samhällets innebyggare till godo".

